

Nyugdíjaznak három városi tiszti orvost

Előkészületek a szerdai közgyűlésre

(A Délmagyarország munkatársától.) Dr. vitéz Imecs György főispán pénteken aláírta a kisgyűlés és a közgyűlés meghívóit. A meghívók szerint a kisgyűlés — amint azt megírtuk — hétfőn, a közgyűlés pedig szerdán délután négy órakor ül egybe, a város tanácsa pedig szombaton délelőtt állítja össze ugy a kisgyűlés, mint a közgyűlés napirendjét.

Ezeknek a napirendeknek az előkészítése már pénteken megkezdődött. Pénteken délelőtt ugyan is ülést tartott a pénzügyi, majd a nyugdíjügyi bizottság. Mindkettő a közgyűlés elé kerülő ügyekkel foglalkozott. A pénzügyi bizottság napirendjén nem igen volt említésreméltó pont, a bizottság apró-cseprő, de pénzügyi vonatkozású ügyekkel foglalkozott. A nyugdíjbizottság letárgyalta, illetve előkészítette azoknak a tiszti orvosoknak a nyugdíjazását, akiket a belügyminiszter a július elsején életbelépő új egészségügyi törvény alapján nem nevezett ki városi orvosokká. Így nyugdíjba megy dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos, aki különben is nyugdíjba készült már, de legutóbb szeptember elsejéig szóló nyugdíjazáselőtti szabadságot kapott a közgyűléstől, miután már

hónapok óta egy sem teljesít szolgálatot. A nyugalmabavonuló főorvos szabadságát engedélyező közgyűlési határozat így hatályát veszíti és dr. Wolf Ferenc július elsejétől kezdve már nem fizetést, hanem nyugdíjat kap. Nyugdíjaznak dr. Wéhly Béla telepi tiszti orvost is, akinek ismeretes fegyelmi ügye nemrégén zárult le és aki a fegyelmi ítélet elhangzása előtt maga is kérte nyugdíjazását. Rajta kívül nyugalmabavonul dr. Bucholtz János kerületi tiszti orvos is. A nyugdíjügyi bizottság azt állapította meg, hogy a nyugalmabavonuló tiszti orvosok eltöltött szolgálati idejük alapján mennyi nyugdíjilletményben fognak részesülni.

Dr. Pálffy József polgármester a belügyminisztertől legutóbb érkezett leirat értelmében már ki is adta az utasítást a betöltésre kerülő kilenc városi tiszti orvosi állásra vonatkozó pályázat kiírására. A pályázati hirdetmény a napokban jelenik meg. Határideje június 15. lesz, a pályázatokat a polgármester a maga javaslatával együtt felterjeszti a belügyminiszterhez, aki azután kinevezi a kilenc városi orvost.

Pogány Móric válaszol a támadásokra

A Gizella-téri építkezés hatása — „Félig kész alkotásról nem lehet bírálatot mondani“

(A Délmagyarország munkatársától.) Az utóbbi időben több oldalról is elhangzott kifogás a DMKE-palota régi homlokzatának levereése és az új, sima homlokzat ellen. Egyesek véleménye szerint az új homlokzat nem szép, ridegségével és disztelenségével megbontja a Gizella-tér építészeti hatását. A kérdés legutóbb szóba került a közigazgatási bizottság ülésén is, ahol dr. Pálffy József polgármester kelt Pogány Móric elgondolásának védelmére, hangsúlyozva, hogy *hosszú ideig szakember mindaddig nem mondhat véleményt műalkotásról, amíg az befejezetlen.*

Pogány Móric, aki értesült az egyre sürűbben elhangzó kifogásokról, levelet írt a polgármesternek erről a kérdéstről. Levelében többek között ezeket írta:

„Könnyelmű és laikus a bírálat, mert egy félig kész munkát nem lehet és nem szabad kritizálni, mivel a mű csak akkor bontakozik ki a maga teljességében és értelmében, ha a tervezet minden eleme már a helyére került, jelen esetben az erkélyek, a rácsok, a lámpák, a szobrok, a freskók stb. A véleménynyilvánítók nem számolnak azzal, hogy a Horthy-kollégium és a DMKE-internátus a Hősi Kapu révén egyetlen összefüggő objektum. Épp ezért bármely építészeti stílusban a kompozíció összhangja megköveteli a művészi rendet és egységet. E célból kellett levérni az idejét múlt és zavaró DMKE-vakolatot, amely egyáltalában nem volt magyar, hanem csak cifraság. A modern építőművészi elképzelés pedig a kompozíció disztó elemeit nem szórja szét a felületeken, hanem azokat koncentrálja; így adódik a látszólag egyszerű tömeg egyetlen hangsúlya révén a zavartalan művészi összhatás. Ebből a célból a durva texturájú szürke vakolatfelület itt az alap, középponton az ives nyílások, erkélyek, szoborművek adják a kompozíció plasztikáját, mint ahogy a nyílásokba komponált freskók adják a kompozíció színhatását.“

Pogány Móricnak feltétlenül igaza van abban, hogy *félig kész alkotásról nem lehet és nem szabad bírálatot mondani.* Az viszont tény, hogy a bírálatnak van létjogosultsága akkor, ha az már bizonyos megoldott, vagy megmászhatatlan részletekre vonatkozik. Így például a laikusok is joggal találhatnak kifogásolni valót abban a különbségben, amely a DMKE ablaknyílásainak és a tanítói internátus ablaknyílásainak formája között mutatkozik és ami legalább olyan éles ellentétet érzékeltet, mint amilyent a kétféle vakolat érzékeltetett volna. Sőt a vakolatok egybehangelése következtében ez az ellentét még szembeütőbbé vált. Most az a helyzet, hogy a DMKE-palota homlokzatán *regidivatu, egészen keskeny ablaknyílások* hunyorítanak a Gizella-térre, ezzel szemben a tanítói internátus homlokzata *tárapattant ablakszemekkel* báméskodik. Ennek a különbségnek szinte tréfás a hatása. Az embernek az az érzése, amikor megpillantja az egyformára vakolt épülettömböt, mintha az kajánkodva rákacsintana. Lehetséges, sőt nagyon valószínű, hogy ezt a hatást is feloldja majd a *kész kompozíció*, amikor a figyelmet az *épület homlokzatának a centruma*, a Hősök Kapuja fogja lekötöni.

Belvárosi Mozi

Szombattól hétfőig

Sivatagon keresztül

May világhírű ifjúsági regénye végig magyarul beszél. 5, 7, 9.

A 9 órai előadást a nyári helyiségben tartjuk.

Széchenyi Mozi

Szombattól hétfőig

Bécsi karnevál

vidám, énekes, zenés bécsi történet Hörbiger Pál főszereplésével. Ezenkívül a legsötétebb Afrika expedíciós film. 5, negyed 8, fél 10

9 óra a nyáriiban.

FÜRDŐ

ruhák

nadrágok

köpenyek

csizmák

szapok

LAMPEL és HEGYI cégnél

Tisza Lajos körül.

Aba Novák freskói

A polgármester utasítja a kifogásokat

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy az Irodalmi és Művészeti Tanács döntése értelmében a Hősök Kapujának freskóját az új magyar képzőművészet egyik legmarkánsabb festőművésze, *Aba Novák Vilmos* fogja készíteni. A hír mindenütt örömet keltett, ahol számon tartják az új magyar képzőművészet értékeit. *Aba Novák Vilmos* művészete ma már világszerte elismert és értékelt, igazi, bensőséges művészet, amelyet nem egy kivételes nemzetközi elismerés is koszorúz.

Annál nagyobb meglepetést keltett az a hír, hogy Szegeden egyesek *kifogásolják* *Aba Novák* megbízását. Arra hivatkoznak, hogy *Aba Novák Vilmos* tulságosan modern művész, pikturája a Mát és a Holnapot öleli össze régmúlt századok lelkeivel és így fejez ki örök, emberi érzéseket.

Aba Novák művészete körül egy-két évvel ezelőtt már fellángoltak a harcok. De ezek a harcok annakidején egy kisközségben készített freskók miatt keletkeztek. A falusi mentalitás berzenkedett ellenük mindaddig, amíg az örök művészet diadalt nem ült a kicsinyesség és a szűk látókör fölött. Jász-Szent-András templomának freskói ma már az elismert magyar értékek lajstromában szerepelnek és — nem hoznak szégyent sem a falura, sem a magyarságra. Sőt.

Aba Novák Vilmos művészetét időközben olyan magas kitüntetés érte, amellyel nagyon kevés festőművész dicsekedhet el nemcsak Magyarországon, de a világon sem. *Páduában rendezett egyházművészeti kiállítás nagydíját nyerte el Aba Novák alkotása*, azt a nagydíjat, amelynek odaitelésében döntő szerepe van az — *egyháznak, sőt magának a Vatikánnak.* A zsűriben helyet foglalt a *pápa követe is.*

Most aztán jelentkeztek mégis a kifogások azzal az átlátszó szándékkal, hogy a művészi megbízást — más számára mentse át. *Dr. Pálffy József* polgármester a kifogásokkal kapcsolatban igen érdekes nyilatkozatot tett. Többek között ezeket mondotta:

— Szeged városától annakidején megkérdezték, mi a város elgondolása, hogy a Hősök Kapujára milyen szobrok és freskók kerüljenek? Az volt az elgondolásom, hogy a freskók három jelenetet ábrázoljanak: a háborus emlékezést, a hősi halottak dicsőítését és a kormányzó urnak Szegedről történt elindulását. Márton Ferencet és *Aba Novák Vilmost* kértük fel, hogy adjanak be terveket. Mind a ketten gyönyörűen megrajzolták elgondolásukat, én aztán megbeszéltem Hóman kultuszminiszter úrral, hogy az irodalmi és Művészeti Tanács döntse el, a két művész közül ki kapja a megbízást. Az Irodalmi és Művészeti Tanács Ugron Gábor elnökletével, Iványi Grünwald Béla, Szőnyi István, Dudits Andor, Pásztor János és Say Géza osztálytanácsos részvételével meghozta döntését és a munkát *Aba Novák Vilmosnak* juttatta. Ugyanakkor a legnagyobb dicsőréttel és elismeréssel emlékezett meg a tanács Márton Ferenc tervéről is, de úgy találta, hogy Márton Ferenc tervét nem fejezik ki pontosan azt, amit mi akartunk. A döntés előtt *Pogány Móric* műépítész meghívott engemet, az ő